Turvaline sisepiirideta ala

35. Eestile on oluline **tugev ja kaitstud välispiir**, et tagada vaba liikumine kui ELi põhivabadus ja vaba liikumise ala toimimine. **Välispiiri taristu ning seire- ja infosüsteemide arendamine peab olema suuremas ulatuses ühiselt rahastatud**, kuna tugev välispiir on Euroopa Liidu ühishuvi. See peab hõlmama drooniseire ja -tõrje ühist arendamist ja rahastamist.

36. Oleme valmis ELi rahastuse toel korraldama Eestis suuremas mahus **väljaõpet Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti (Frontex) ühisele piirivalvekorpusele**. Taotleme suuremat Frontexi ametnike osalemist meie idapiiri valvamisel.

37. Hübriidrünnakuna tuleb käsitada ka olukordi, kus kolmas riik kasutab **ebaseaduslikku rännet survevahendina**, et destabiliseerida liitu või liikmesriiki. Euroopa Liit ja liidu õigus peab toetama liikmesriike sellistes olukordades, et oleks võimalik otsustavalt reageerida ja võtta vajalikke erimeetmeid riikliku julgeoleku ja avaliku korra tagamiseks.

38. Euroopa Liidu välisteenistus peab tegema **strateegilist kommunikatsiooni** päritoluriikide suunal, et **selgitada ELi ebaseadusliku sisenemise tagajärgi**. Euroopa Liit peab tagasivõtualase koostöö parandamiseks aktiivsemalt rakendama välispoliitilisi mõjutusvahendeid (viisa-, kaubandus- ja arengukoostöö poliitika). Vaja on **kehtestada lihtsam ja tõhusam tagasisaatmise õigusraamistik**, sealhulgas rangemad eeskirjad kuritarvituste piiramiseks ja tagasipöördujate põgenemise vältimiseks ning õiguslik võimalus tagasisaatmiskeskuste loomiseks kolmandates riikides.

39. Ukraina **sõjapõgenikele ajutise kaitse rakendamise** lõpetamisel on vaja Euroopa Liidu koordineeritud lähenemist, näiteks tähtajalised elamisload töötamiseks ja õppimiseks, et vältida sõjapõgenike liikumist varjupaigasüsteemi. Samuti on vajalik ELi koordinatsioon ja koostöö Ukrainaga sõjapõgenike toetamisel nende kodumaale naasmisel.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 19.06.2025